

MEDZINÁRODNÁ NORMA PRE BEZPEČNOSŤ A OCHRANU ZDRAVIA PRI PRÁCI POMÁHA ORGANIZÁCIÍ DOSIAHNUŤ ZAMÝŠĽANÉ VÝSLEDKY SVOJHO SYSTÉMU RIADENIA BOZP

Jozef HARANGOZÓ

INTERNATIONAL STANDARD FOR OCCUPATIONAL HEALTH AND SAFETY HELPS AN ORGANIZATION TO ACHIEVE THE INTENDED OUTCOMES OF ITS OH&S MANAGEMENT SYSTEM

ABSTRAKT

Norma ISO 45001 Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci bola vyvinutá komisiou odborníkov v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a riadi sa inými prístupmi k všeobecnému systému riadenia, ako sú ISO 14001 a ISO 9001. V tejto oblasti vychádzala z predchádzajúcich medzinárodných noriem, ako je OHSAS 18001, usmernenia ILO-OSH Medzinárodnej organizácie práce, rôzne národné normy a medzinárodné pracovné normy a dohovory ILO. ISO vyvinula normu, ktorá pomôže organizáciám zvýšiť bezpečnosť zamestnancov, znížiť riziká na pracovisku a vytvoriť lepšie a bezpečnejšie pracovné podmienky na celom svete. Medzinárodná norma pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci pomáha organizácii dosiahnuť zamýšľané výsledky svojho systému riadenia BOZP. Medzinárodná norma pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci je nastavená na transformáciu pracovných postupov.

Normy OHSAS 18001 a OHSAS 18002 patrili do súboru noriem o posudzovaní bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci – BOZP (Occupational Health and Safety Assessment Series – OHSAS). V SR platila STN OHSAS 18001: 2009 Systémy manažérstva bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci. Požiadavky, anglický názov: Occupational health and safety management systems. Requirements. Norma špecifikovala požiadavky na systém manažérstva bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci (BOZP), aby uľahčila organizáciám riadiť vlastné riziká BOZP a zlepšiť vlastnú výkonnosť BOZP.

V SR súčasnosti platí norma STN ISO 45001: 2019 Systémy manažérstva bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci. Požiadavky s usmernením na používanie [anglický názov: Occupational health and safety management systems. Requirements with guidance for use]. Norma špecifikuje požiadavky na systém manažérstva BOZP a poskytuje usmernenie na ich používanie, aby sa umožnilo organizáciám poskytovať bezpečné a zdravé pracoviská s prevenciou pracovných úrazov a zhoršenia zdravia a tiež proaktívneho zlepšovania výkonnosti jej BOZP. Dokument je aplikovateľný v akejkoľvek organizácii, ktorá chce vytvoriť, implementovať a udržiavať systém manažérstva BOZP, aby zlepšovala bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci, eliminovala nebezpečenstvá a minimalizovala riziká BOZP (vrátane nedostatkov systému), výhodne využívala príležitosti BOZP a zvládala nezhody systému manažérstva BOZP, ktoré sú spojené s jej činnosťami. Norma pomáha organizácii dosiahnuť zamýšľané výsledky jej systému manažérstva BOZP. V súlade s politikou BOZP organizácie zamýšľané výsledky systému manažérstva BOZP zahŕňajú: trvalé zlepšovanie výkonnosti BOZP; plnenie právnych požiadaviek a ďalších požiadaviek; dosahovanie cieľov BOZP.

Zavedenie realizácie systémových prvkov bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci predpisuje zamestnávateľom zákon č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci. Zákon 124/2006

o BOZP upravuje vzájomné vzťahy subjektov, ktoré ovplyvňujú úroveň starostlivosti o BOZP. Obsahuje základné a všeobecné princípy ochrany života a zdravia človeka v pracovnom procese. Nepredstavuje a nenahrádza osobitné predpisy, ale vytvára pre ne východiskový legislatívny rámec, ustanovuje všeobecné zásady prevencie a základné podmienky na zaistenie BOZP a na vylúčenie rizík a faktorov podmieňujúcich vznik pracovných úrazov, chorôb z povolania a iných poškodení zdravia z práce.

Predmet zákona č. 124/2006 Z. z., ktorým je komplexne chápaná ochrana života a zdravia zamestnancov pri práci, je vymedzený v súlade so smernicou Rady č. 89/391 EHS o zavádzaní opatrení na podporu zlepšenia bezpečnosti a ochrany zdravia pracovníkov pri výkone práce.

Podnikový dokument „Politika BOZP“ je zameraný na celkovú orientáciu riadenia a vzťahov a podnikovú stratégiu v oblasti ochrany zamestnancov. Zamestnávateľia sú povinní podľa zákona vypracovať takýto dokument obsahujúci základné zámery, ktoré sa majú dosiahnuť v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.

KLÚČOVÉ SLOVÁ:

standard, riziko, bezpečnosť a ochrana zdravia, kríza, manažérstvo

ABSTRACT

The standard ISO 45001 Occupational health and safety was developed by a committee of occupational health and safety experts, and follows other generic management system approaches such as ISO 14001 and ISO 9001. It was based on earlier international standards in this area such as OHSAS 18001, the International Labour Organization's ILO-OSH Guidelines, various national standards and the ILO's international labour standards and conventions.

ISO has developed a standard that will help organizations to improve employee safety, reduce workplace risks and create better, safer working conditions, all over the world.

International standard for occupational health and safety helps an organization to achieve the intended outcomes of its OH&S management system. The International Standard for occupational health and safety is set to transform workplace practices.

ISO 45001: 2018 specifies requirements for an occupational health and safety (OH&S) management system, and gives guidance for its use, to enable organizations to provide safe and healthy workplaces by preventing work-related injury and ill health, as well as by proactively improving its OH&S performance.

ISO 45001: 2018 is applicable to any organization that wishes to establish, implement and maintain an OH&S management system to improve occupational health and safety, eliminate hazards and minimize OH&S risks (including system deficiencies), take advantage of OH&S opportunities, and address OH&S management system nonconformities associated with its activities.

ISO 45001: 2018 helps an organization to achieve the intended outcomes of its OH&S management system. Consistent with the organization's OH&S policy, the intended outcomes of an OH&S management system include.

KEY WORDS:

standard, risk, health and work safety, crises, management

ADRESA AUTORA

Ing. Jozef HARANGOZÓ, PhD.

Slovenská spoločnosť pre životné prostredie, Bratislava | Trnava, Slovenská republika
 e-mail: dodo.harangozo@gmail.com